

CBAM

29 januari 2024

Advocaat Fieldfisher Brussels – Vrij Wetenschappelijk Medewerker IMER
KU Leuven

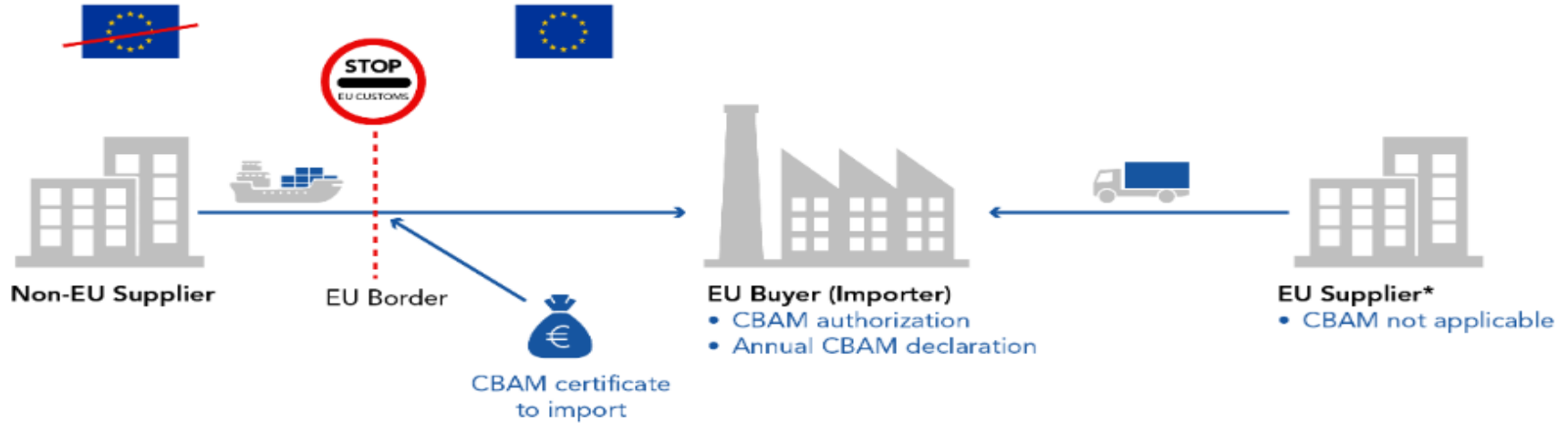
- Algemeen inzicht geven in CBAM / opfrissing
- In welk “groter” doel kadert dit?
- Juridische elementen
- Voer voor een jurist?
- Bedrijfsjurist: actiepunten

CBAM: Wat?

- CBAM = “Mechanisme voor koolstofgrenscorrectie”
 - = Tarief opgelegd door de EU op de import van producten geproduceerd met veel CO2
- CO2-kosten in de EU (via ETS en prijs) worden vergeleken met de CO2-kosten elders
 - Het viseert niet specifiek de CO2-uitstoot zelf of de politieke bereidheid in een land
- Het verschil moet worden betaald via CBAM-certificaten, door de importeur
- Het heeft een directe link met EU ETS (ook voor WTO-redenen)
- Maar CBAM-certificaten zijn niet verhandelbaar
- Het is een ‘wereldwijd’ systeem

CBAM: System

EU Carbon Border Adjustment Mechanism simplified illustration

* Including goods originating from Iceland, Liechtenstein, Norway, and Switzerland
Source: The Conference Board, 2022

CBAM: Welke goederen worden geïmporteerd?

- CO₂-intensieve en aan handel blootgestelde goederen (in Bijlage I van Verordening)

CEMENT

IRON & STEEL

ALUMINIUM

FERTILISER

ELECTRICITY

HYDROGEN

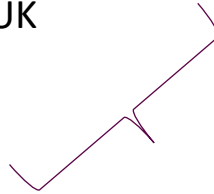
- **Wie? Turkije, Rusland, China. UK?**
- (Nog) niet: organische chemicaliën, polymeren, keramiek, papier
- Indirecte emissies, downstream, precursoren=> uitdaging naar link en kwantificatie
- Niet te vergeten: het doel is om tegen 2030 alle ETS-industriesectoren te bestrijken

CBAM: Doel?

- Doel:
 - “koolstoflekkage” voorkomen (*klimaat/leefmilieu*)
 - Niet reeds in ETS?
 - Fouten in systeem ETS oplossen vs. apart doel
 - Level playing field (*handel/mededinging*)
 - (Overtuigingsdrang?) (*klimaat/leefmilieu*)
- *Ratio legis* : Klimaat of mededinging? Belangrijk in WTO-discussie
- Bron: **Verordening** (EU) 2023/956 (“CBAM-verordening”), Uitvoeringsverordening van de Commissie van 17 augustus 2023, Begeleidende documenten

CBAM: Doel?

- Kan soms tegenstrijdig klinken:
 - Over **waterstof** en het Europees Parlement dat dit net op het eind onder het toepassingsgebied heeft gebracht (betrouwbaarheid van geïmporteerde grijze waterstof)
 - Over **elektriciteit**, de Sahara, en de UK
 - Over staal en **offshore** windturbines

“Het” groter doel vs. Hiërarchie in doelstellingen

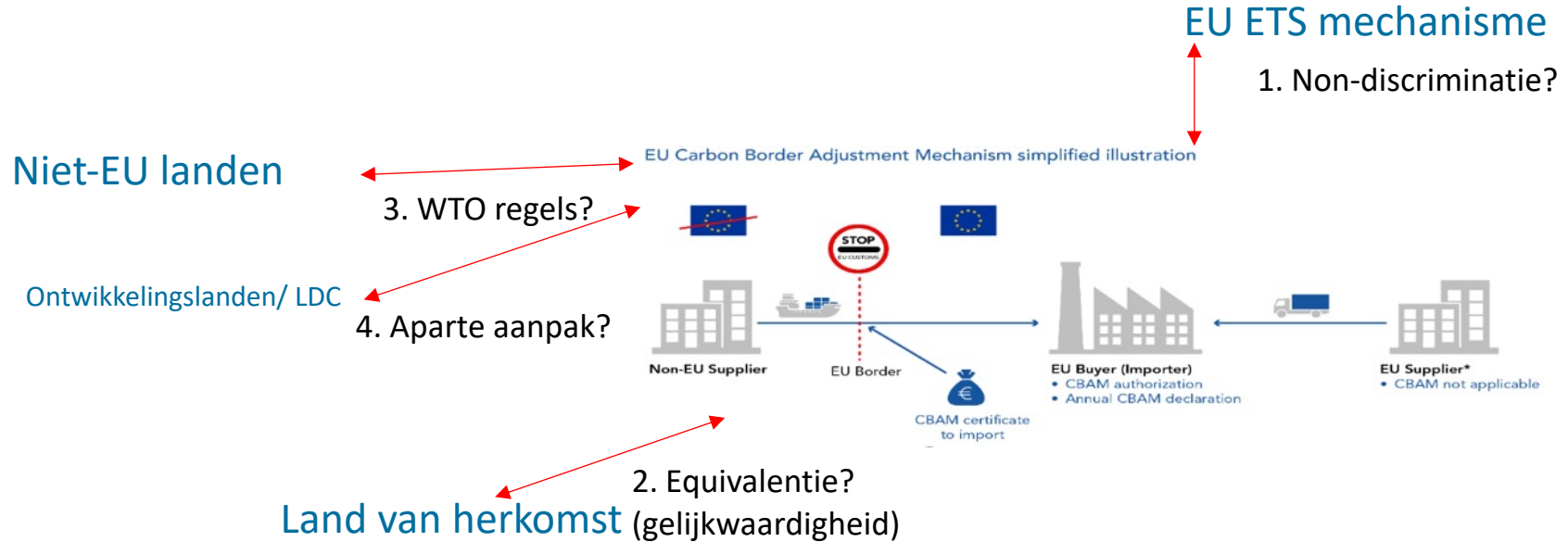
CBAM: Van Fase *light* tot Code *road*

- Overgangsperiode (1 oktober 2023 - 31 december 2025): een CBAM *light* zonder gevolgen
- **Importeurs** moeten **rapporteren** (*light*) over de import / de totale ingebedde broeikasgasemissies in dergelijke goederen, en de CO2-prijs van land van herkomst
- Per kwartaal = eerste deadline na Q4 2023 = **31 januari 2024**
- Na de overgangsperiode: CBAM volledig van kracht
- **Importeurs** moeten CBAM-certificaten **kopen** en inleveren
- Jaarlijkse aangifte, Sancties voor niet-nakoming

CBAM: Voer voor een jurist?

- JA, want:
 - EU-regelgeving
 - Tax / Jurist
 - Contractueel/handel/recht van verdediging bij rapportages/boetes overheid
- NEE, want...

CBAM: Voornaamste juridische issues (selectie)

CBAM: Juridische issues

- **1. Link CBAM en EU ETS: non-discriminatie?**
 - Het verband tussen de invoering van CBAM en de uitfasering van de kosteloze emissierechten in het kader van het EUETS is van cruciaal belang

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
CBAM (%)	2.5	5	10	22.5	48.5	61	73.5	86	100
Free Allowance (%)	97.5	95	90	77.5	51.5	39	26.5	14	0

Source: European Parliament, "Climate change: Deal on a more ambitious Emissions Trading System (ETS)," Press release, December 18, 2022, <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20221212IPR64527/climate-change-deal-on-a-more-ambitious-emissions-trading-system-ets>.

- **2. Gelijkwaardigheid en kwantificering**
- **Risico: verkeerde standaarden**
- Niet iedereen heeft een CO2-prijs in zijn land
- Geval per geval of sectorale gemiddelden?
- Wat als je de beste van de klas bent?: Geen beloning
- Oplossingen? Sectorale rapporten / vrijwillige koolstofprijzen

Table 4: Global Emissions Trade

Jurisdiction	Carbon Price
EU ETS	\$87.30
California Cap-and-Trade Program	\$29.00
Regional Greenhouse Gas Initiative	\$13.46
China ETS	\$8.93
South Korea ETS	\$19.97

Source: "ICAP Allowance Price Explorer," International Carbon Action Partnership (ICAP), last updated September 30, 2022, <https://icapcarbonaction.com/en/ets-prices>; "Allowance Prices and Volumes," Regional Greenhouse Gas Initiative, 2023, <https://www.rggi.org/auctions/auction-results/prices-volumes>; "EU Emissions Trading System," European Commission, https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets_en; "California Climate Policy Fact Sheet: Cap-and-Trade," Berkeley Law, <https://www.law.berkeley.edu/wp-content/uploads/2019/12/Fact-Sheet-Cap-and-Trade.pdf>; "Korea Emissions Trading Scheme," ICAP, <https://icapcarbonaction.com/en/ets/korea-emissions-trading-scheme>.

- **3. WTO-kwesties**
- *Meest begunstigde natie* (gunst aan één natie moet aan alle naties worden gedaan)
- *Nationale behandeling* (geen preferentiële behandeling voor binnenlandse "soortgelijke" goederen ten opzichte van invoer)
 - EU: "indien CO2-intensiever: geen "soortgelijke" goederen"
- Valt CBAM onder de *uitzonderingen* op het verbod op invoerheffingen? Gelijkwaardigheid met binnenlandse belastingen, m.u.v. milieumaatregelen
- EU: de door de importeur betaalde belasting zal gelijk zijn aan de kosten van de emissierechten die EU-producenten moeten betalen
- EU: CBAM is een loutere milieumaatregel

- **3. WTO-kwesties**
- *Much ado?* Waarom nog niks gebeurd? (Ook ETS nooit aangevochten in het kader van WTO)
- Risico's voor EU blijven:
 - Is er equivalentie?
 - "WTO heeft gefaald in het volgen van een scherpe beleidslijn" (CSIS, 2023) = risico op rechtszaken
 - Unieke en meest efficiënte directe link tussen CBAM en leefmilieu (artikel XX(b) van de GATT-vrijstelling)?
 - De EU-inkomsten uit CBAM moeten dan voor 100 procent worden toegewezen aan milieukwesties, niet aan de algemene begroting
 - Is systematiek met nog lopende gratis emissierechten niet voordelig voor sommige partijen?

CBAM: Actiepunten voor ondernemingen

- Bedrijven zullen te maken krijgen met CO2-kosten => contractuele doorrekening (her)bekijken : *force majeure / change of law / terminologie*
- Extra administratieve lasten (rapportage/aankoop CBAM-certificaten/bewijs van wetgeving in land van herkomst) (doorrekenbaar?)
- Wie binnen de onderneming is verantwoordelijk? Legal? Tax? Andere?
- Meer bewustzijn over het *from cradle to grave* traject (en de oorsprong van de werkelijke emissies): wat is de geografische samenstelling van de uitstoot van mijn product?
- Link met ESG en andere afkortingen...

CBAM: Actiepunten voor ondernemingen op 31 januari 2024

- Onthoud = overgangsregeling
- Aanpassingen zijn nog mogelijk
- Code check => bv. er zijn > 100 codes voor staal
- Niks doen? Kleine boete
- Let op: precedenten / aanscherpingen

- **Yes** – A report can be modified **until 2 months after the reporting quarter**
- For the first two CBAM reports (due in January and April 2024), modification is possible until **end of July 2024** (deadline of third quarterly report)
- After the deadlines, possibility to request reopening to MS' competent authorities to resubmit or correct a report

CBAM : Slotopmerkingen

- ETS en CBAM zijn communicerende vaten, maar apart
- Is CBAM puur een klimaatmaatregel?
- Contractsclausules + Strategie naar rapportages
- Indirecte emissies? Gelijkwaardigheid? Kwantificering?
- Komt er wraak? Rechtstreeks of onrechtstreeks. WTO / GATT / Inflation Reduction Act / ...

Fieldfisher - Energy & Utilities Team - Contacts

Wouter Vanderpe

Partner

E: wouter.vanderpe@fieldfisher.com

T: +32 (0)2 742 70 18

- *"Roundly praised for its 'excellent knowledge' and 'commercial acumen', Fieldfisher's energy and utilities offering is a popular choice for a range of high-profile public and private sector clients, who turn to the team for its wide-ranging capabilities in cross-border regulatory and contractual matters, project strategy advisory, and compliance issues, to name a few." (Legal 500, Edition 2023)*
- *"Wouter Vanderpe represents clients in energy sector disputes, with a client reporting that he has "a good grasp of the preliminary measures hearing – both commercially and in terms of litigation strategy." He also assists clients with power purchase agreements, co-operation agreements and energy performance contracts. In addition, Wouter Vanderpe advises clients on construction projects, energy sector regulations and subsidies issues." (Chambers, Edition 2022)*